

Česká asociace odpadového hospodářství

**Odpadové toky v průmyslu,
oběhové hospodářství, chystaná
legislativa pro rok 2017**

**Ing. Petr Havelka
výkonný ředitel ČAOH**

OBSAH PREZENTACE

- Oběhové hospodářství a cíle
- Výsledky odpadového hospodářství v ČR
- Produkce odpadů a nakládání s nimi
- Srovnání nakládání s odpady v ČR a EU
- Vývoj skládkování v ČR
- Vybrané cíle POH ČR
- Poplatky
- Nový zákon o odpadech – problémové části
 - Poplatky; Ekonomická analýza dopadů navrhovaných změn; Vývoj skládkování
- Pozice ČAOH

OBĚHOVÉ HOSPODÁŘSTVÍ

- * **Evropská komise** vydala nový balíček k oběhovému hospodářství; cíle bude třeba přenést do národní legislativy
- * do roku 2030 **recyklovat 65 % veškerého SKO** (ČR nyní jen 33,9%)
- * do roku 2030 recyklovat 75 % obalových odp.
- * do roku 2030 skládkovat max. 10 % odp.

* **Dle EK** důraz na podporu **prevence vzniku odpadů, třídění, recyklace a další úpravy odpadů**. Redukovat nakládání s neupravenými a směsnými odpady (SKO).

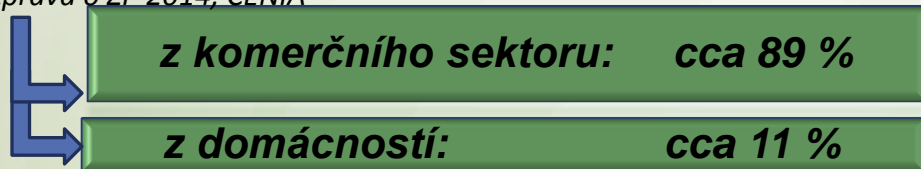
Europoslanci požadují:

- * zvýšit míru **recyklace komunálních odpadů na 70 % do roku 2030** (nyní EU 40%)
- * zvýšit míru recyklace obalů na 80 % do roku 2030 (nyní EU 65 %)
- * po roce 2020 spalovat pouze nerecyklovatelné odpady
- * zastavit financování výstavby nových spaloven z EU fondů
- * měřit vliv na životní prostředí spojený se spotřebou v EU od roku 2018
- * jako nezávazný cíl zvýšit surovinovou produktivitu EU o 30 %

VÝSLEDKY ODPADOVÉHO HOSPODÁŘSTVÍ ČR

Celková produkce odpadů v ČR: 30, 6 mil. t v r. 2013

Zdroj: Zpráva o ŽP 2014, CENIA

Tab. 1 zdroj: Zpráva o ŽP 2014, CENIA

Komunální odpad celkem

5, 2 mil. t 17%

z toho

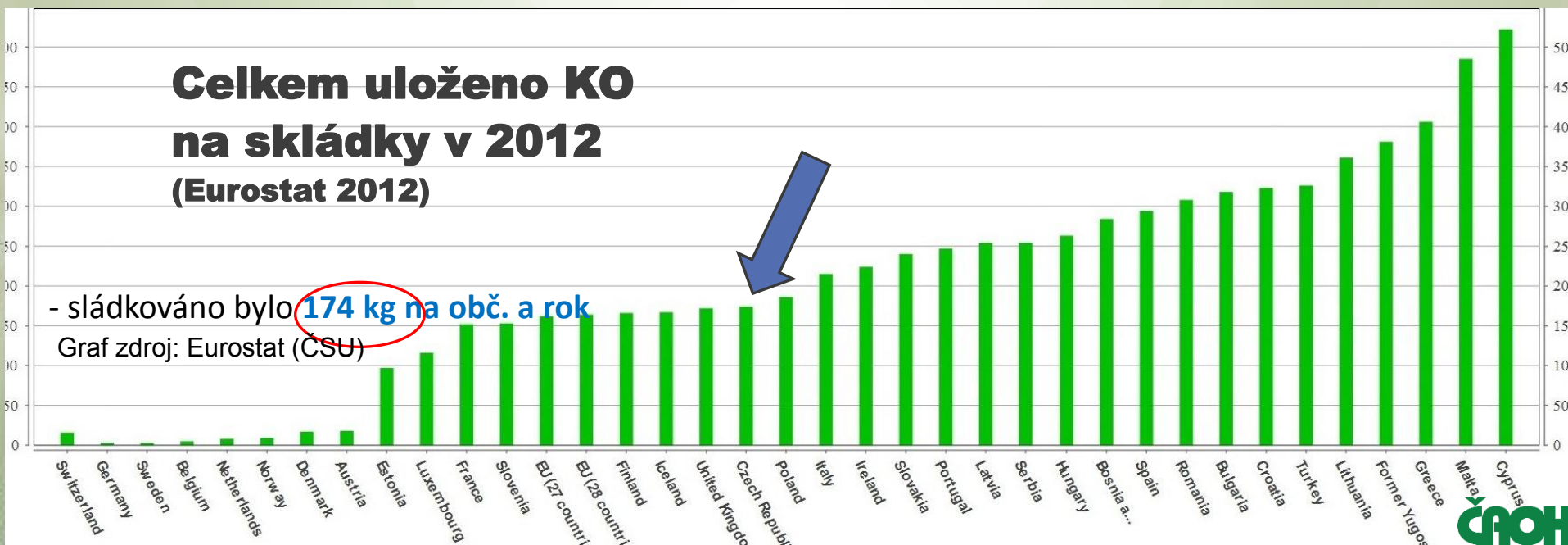
směsný komunální odpad

2, 9 mil. t 9,5%

**Celkem uloženo KO
na skládky v 2012
(Eurostat 2012)**

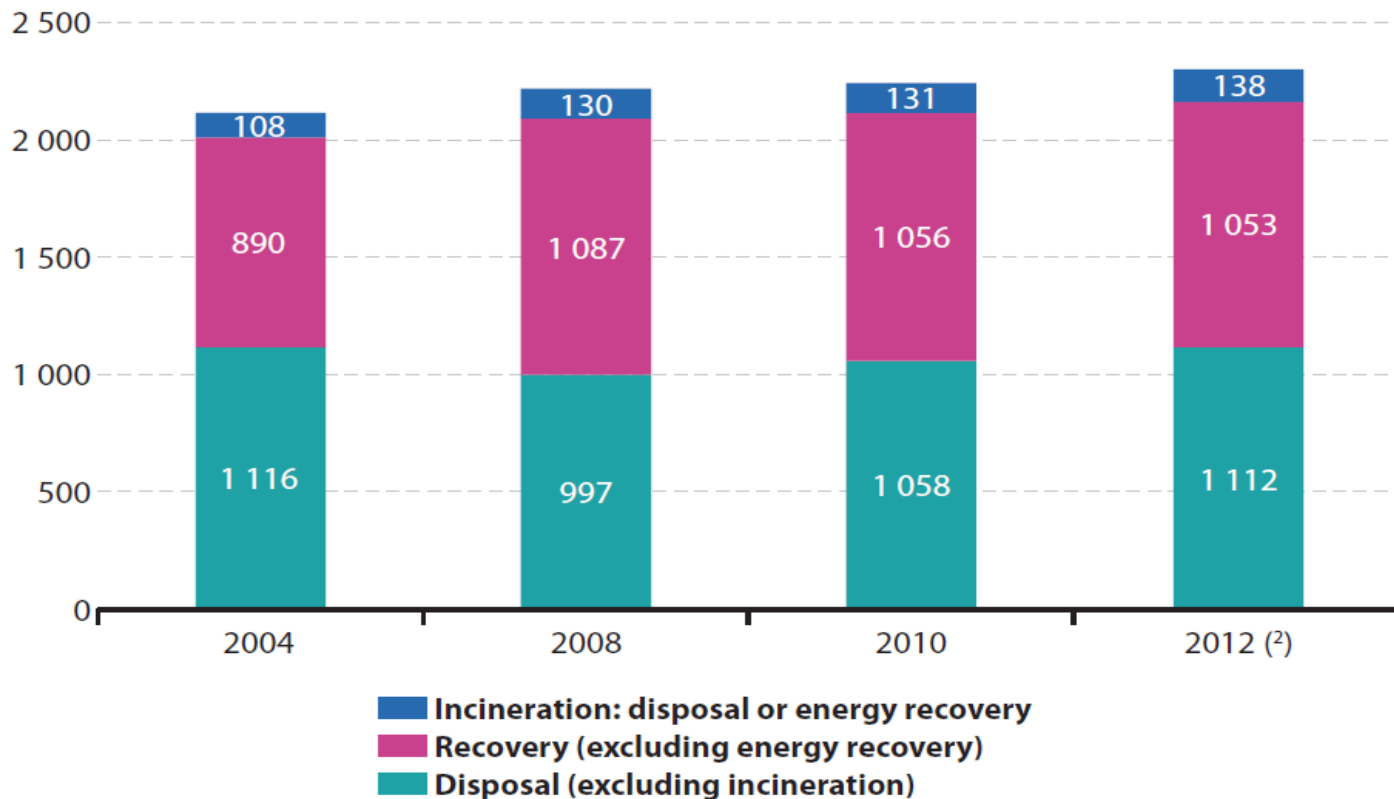
- sládkováno bylo **174 kg na obč. a rok**

Graf zdroj: Eurostat (CSU)

Nakládání s odpady v EU 28 2004-2012

Figure 4.3.4: Development of waste treatment, EU-28, 2004–12 ⁽¹⁾
(million tonnes)

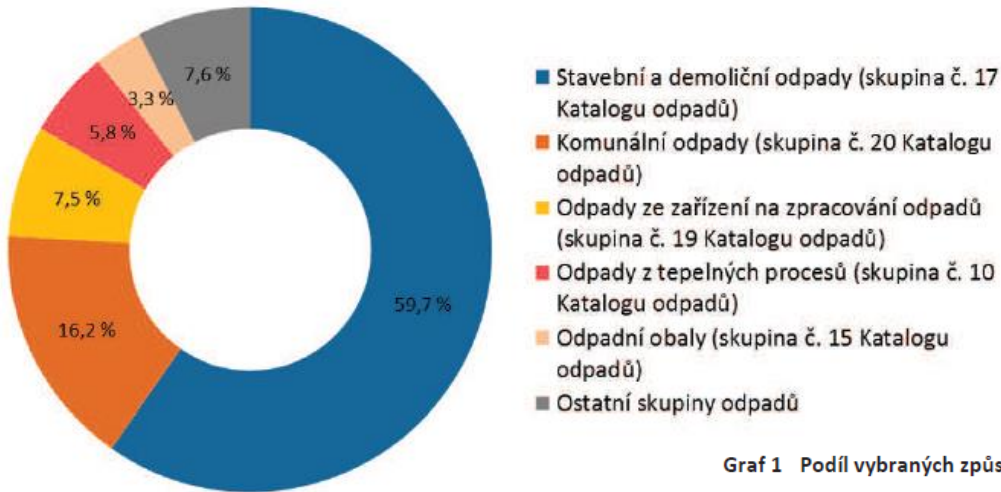
⁽¹⁾ 2006: data not available.

⁽²⁾ Estimates.

Source: Eurostat (online data code: env_wastrt)

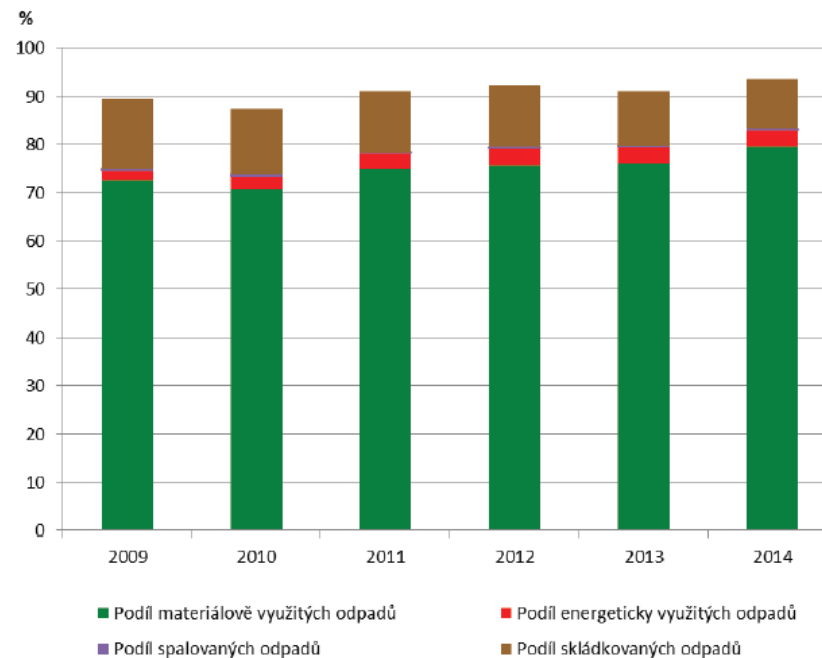
Produkce odpadů a nakládání s nimi

Graf 2 Struktura celkové produkce odpadů v ČR [%], 2014

Odpadové toky v průmyslu

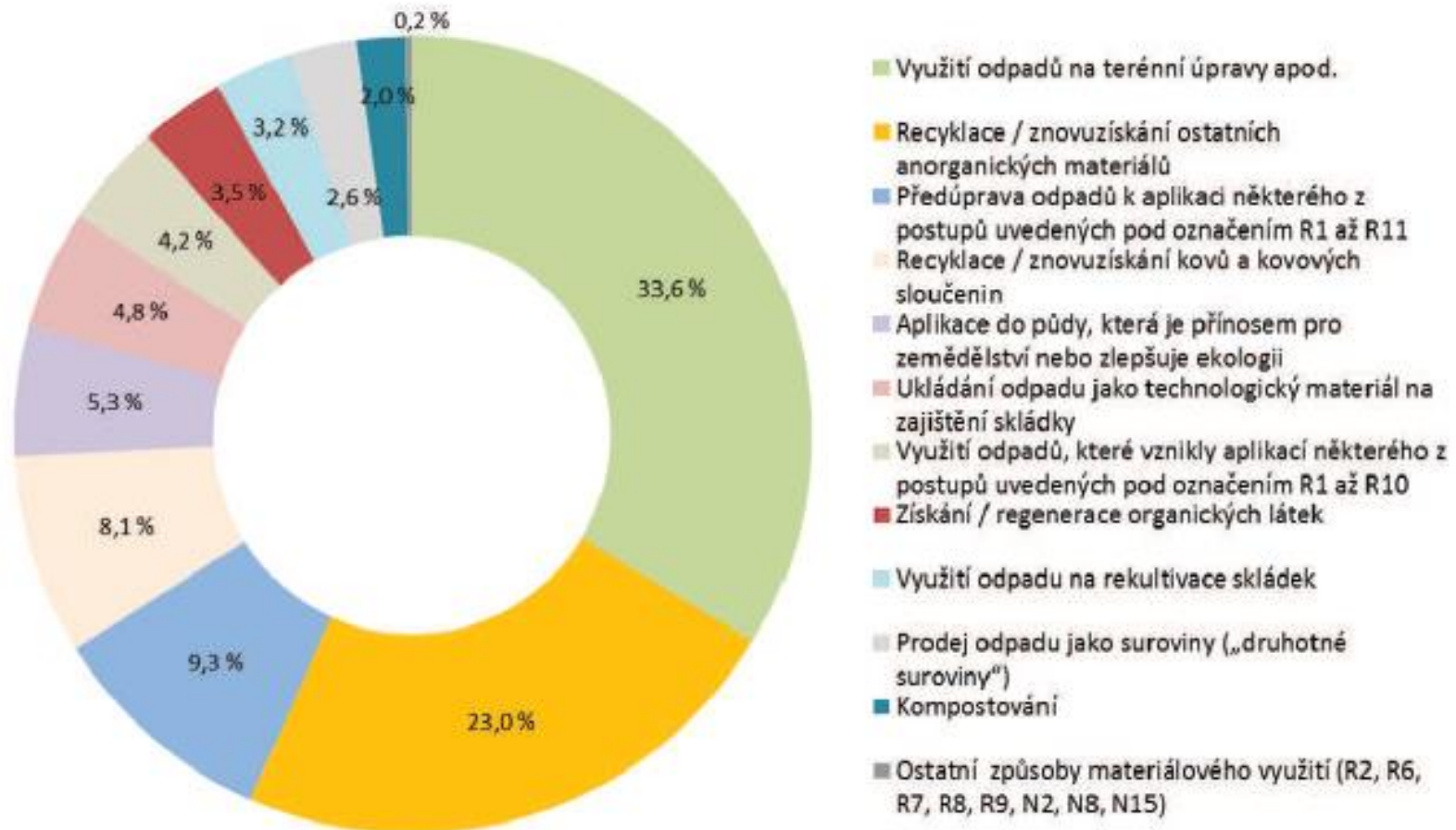
Graf 1 Podíl vybraných způsobů nakládání s odpady na celkové produkci odpadů v ČR [%], 2009–2014

Zdroj dat: Cenia, Zpráva o ŽP 2015

Struktura materiálového využití odpadů

Graf 2 Struktura materiálového využití odpadů v ČR [%], 2014

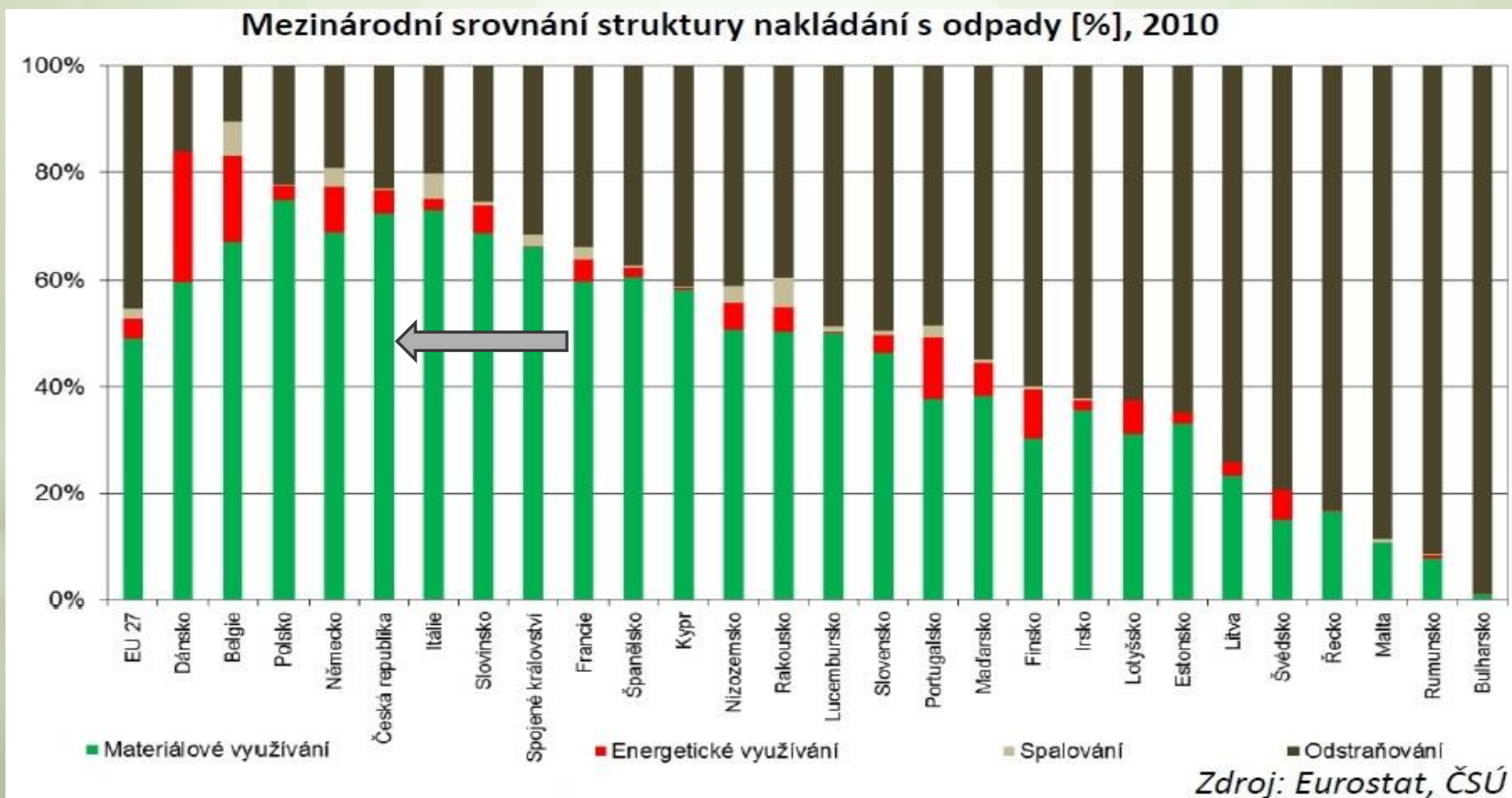

Zdroj dat: Cenia, Zpráva o ŽP 2015

SROVNÁNÍ NAKLÁDÁNÍ S ODPADY V ČR A EU

„Celkově bylo v roce 2014 využito **82,98% všech odpadů**, z toho bylo 79,51% materiálově využito a 3,47% energeticky. Skládkováno bylo 10,28% všech odpadů.“

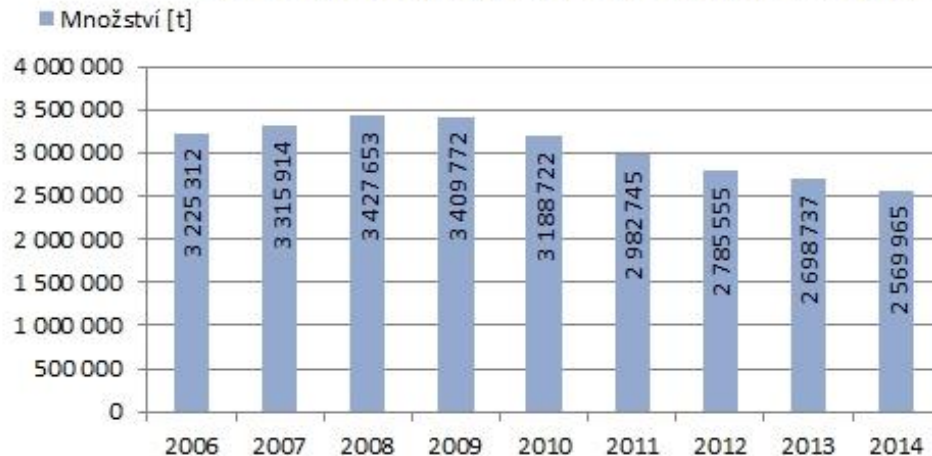
www.mzp.cz

Obr. zdroj: Zpráva o životním prostředí ČR 2012

VÝVOJ SKLÁDKOVÁNÍ

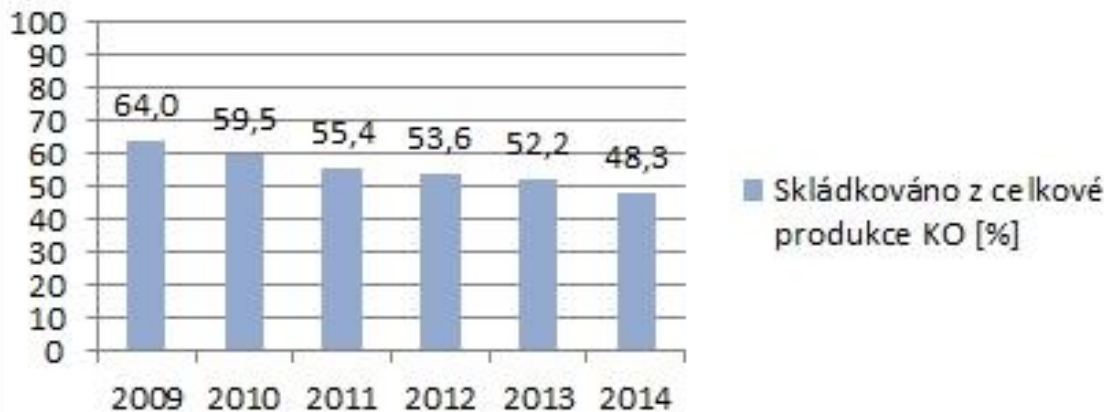
Komunální odpady odstraněné skládkováním

Poplatek zvýšen v roce 2009 na hodnotu 500 Kč

Množství skládkovaných odpadů od té doby stále klesá bez navýšení poplatku – 2009 (64%) do 2014 (48,3%) – o 15,7 %

Skládkovaný KO z celkové produkce KO

Meziročně z roku 2013 (52,2 %) do 2014 (48,3 %) pokles o 3,9 %
(data MŽP, Cenia)

EU stanoví omezení skládkování k roku 2030 na 10 %.

ČR má stanoven zákaz skládkování SKO k roku 2024.

Vybrané cíle POH ČR

* v 2020 nejméně 50 % hmot. opětovně použít a recyklovat alespoň materiály jako **papír, plast, kov, sklo**, pocházející z domácností, a případně odpady jiného původu, pokud jsou tyto toky odpadů podobné odpadům z domácností

* **V POH nejsou cíle k recyklaci celkového komunálního odpadu**

* **SKO** (po vytrídění materiálů využitelných složek, nebezpečných složek a BRO) **zejména energeticky využívat** v zařízeních k tomu určených v souladu s platnou legislativou

* v 2020 maximálně 35% hmot. ukládat **BRKO na skládky** z celkového množství BRKO vyprodukovaných v roce 1995

* do 2020 nejméně 70 % hmot. opětovně použít a recyklovat **stavební a demoliční odpady**

* **Obaly** do roku 2020:

- celková recyklace obalů na úroveň 70 %
- celkové využití odpadů z obalů na úroveň 80 %
- recyklaci plastových obalů na úroveň 50 %
- recyklaci kovových obalů na úroveň 55 %
- 55 % celkového využití prodejních obalů určených spotřebiteli
- 50 % recyklace prodejních obalů určených spotřebiteli

Rok	Cíl	Cíl dle EK
2016	46 %	
2018	48 %	
2020	50 %	
2025		60% KO

POPLATKY

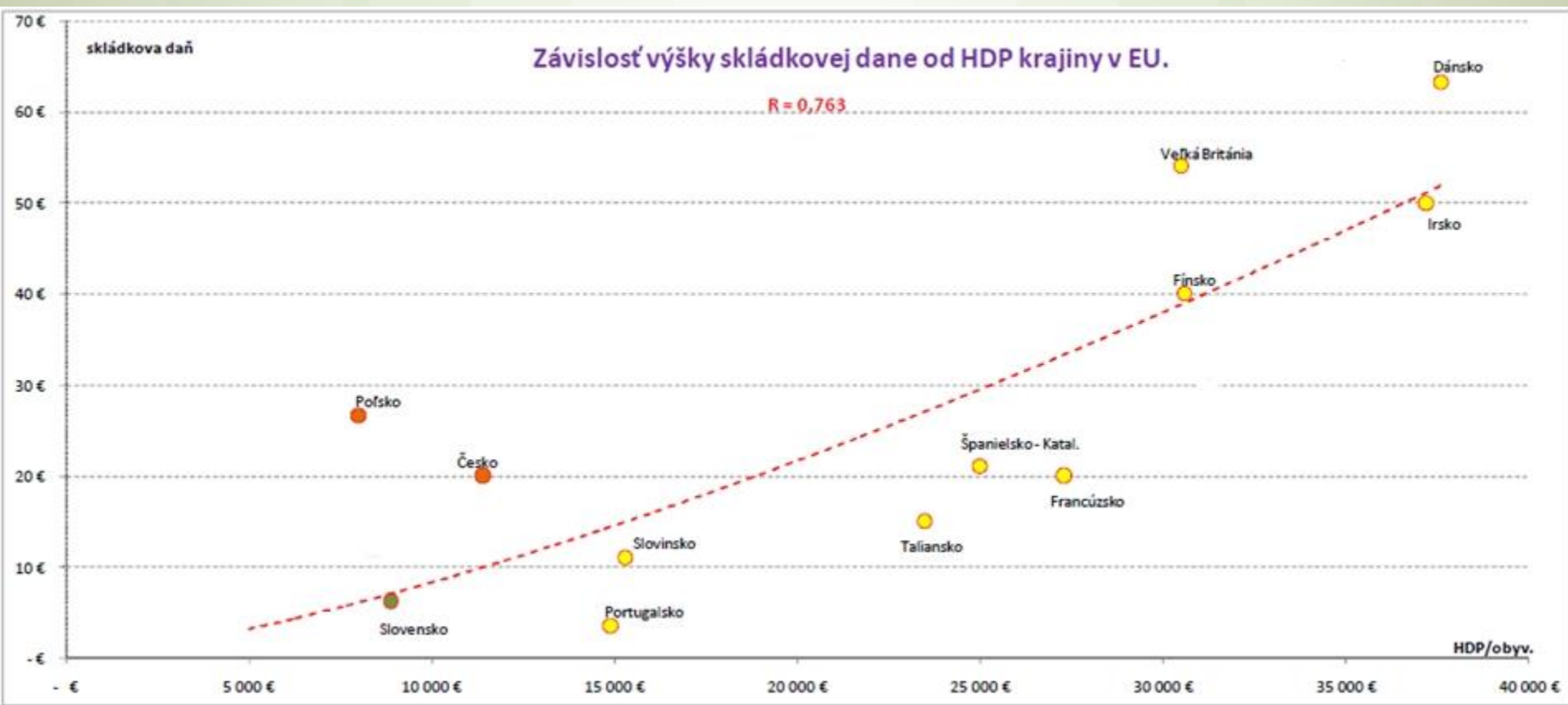
EKONOMICKÁ ANALÝZA DOPADŮ NAVRHOVANÝCH ZMĚN

K novému zákonu požadavek na podrobnou analýzu dopadů jednotlivých navrhovaných opatření, včetně podrobného kvantitativního vyhodnocení!

- * předchozí analýza MŽP z mnoha stran kritizovaná
- * žádný podrobný výpočet potřeby zdražení
- * v září 2016 **kritika návrhu zákona ze strany Legislativní rady vlády** – návrh na přepracování většího počtu bodů + požadavek na zásadní doplnění důvodové zprávy a RIA, včetně vyhodnocení stávajícího zákona a potřeby navrhovaných úprav – právní analýza viz web ČAOH
- * dle výpočtů k realizaci investic do třídících kapacit a technologií dostačuje zdražení na míru cca **700 Kč** u směsných odpadů a nižší míra zpoplatnění u upravených nevyužitelných odpadů k motivaci k širokému odklonu odpadů od skládek do zpracovatelských zařízení
- * Je třeba si uvědomit, že skládkovou daň i za nevyužitelné odpady bude platit vždy výhradně původce (obce, firmy)

VÝŠE SKLÁDKOVACÍCH POPLATKŮ VE STÁTECH EU VZTAŽENO K HDP STÁTU

Na grafu je uvedeno srovnání **výše zpoplatnění skládkování odpadu** ve vztahu k **hrubému domácímu produktu** příslušných zemí.

POPLATKY A SKLÁDKOVÁNÍ V NÁVRHU NOVÉHO ZÁKONA O ODPADECH

Návrh zákona **NENÍ TECHNOLOGICKY NEUTRÁLNÍ**

Znemožní reálný provoz třídících zařízení (technické parametry + vysoký poplatek i za nevyužitelné odpady)

Sociálně neúnosný – kritika obcí ve vztahu k násobnému zdražení poplatku (navíc v situaci, kdy ČR má již jako jeden z velmi mála států schválený dokonce zákaz skládkování SKO a využitelných odpadů; **o šest let dříve než EU navrhuje omezení na 10%**)

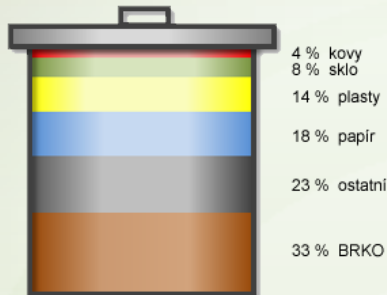
Dokonce zákaz skládkování i odpadů energeticky **nevyužitelných** – výhřevnost **v sušině 6,5 MJ/kg** (tedy výhřevnost vzorku cca **4,5 MJ/kg**), **což je prakticky nejprísnejší v Evropě**

Sazba pro jednotlivé dílčí základy poplatku za ukládání odpadů na skládku (v Kč/t)

Dílčí základ poplatku za ukládání	Poplatkové období v roce													
	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030 a dále	
využitelného odpadu ¹⁾	900	1150	1350	1550	1700	1850	2000	2000	2000	2000	2000	2000	2000	2000
zbytkového odpadu	500	500	500	500	500	500	500	500	600	600	700	700	800	
nebezpečného odpadu	2000	2000	2000	2000	2000	2000	2000	2000	2000	2000	2000	2000	2000	2000
vybraného technologického odpadu	45	45	45	45	45	45	45	45	45	45	45	45	45	45

Průměrné složení SKO

Zdroj: Deník veřejné správy

POZICE ČAOH

- * ke splnění cíle EU 2030 zajistit **65 % recyklace KO (EP chce 70%)** prosazujeme – další **intenzifikaci systému třídění do barevných popelnic, technologické třídění zbytkového odpadu (SKO)** a ekonomicky **smysluplné cesty energetického využití energeticky bohaté části upravených odpadů, nikoli spalování celého obsahu černých popelnic**
- * v legislativě **technologickou neutralitu a tržní a konkurenční prostředí**
- * místo represivního zdražování a násobného navyšování ekologických daní, **doporučujeme pro podporu skutečné finální recyklace a využívání recyklovaných materiálů daňové zvýhodnění pro výrobky a materiály z odpadů**
- * **evropský princip blízkosti** (podpora zaměstnanosti, tvorby národního produktu, apod.) – rozvoj lokálních investičně nenáročných zpracovatelských zařízení; nikoli přeprava stovky km
- * **ekonomická analýza** – jaké zdražení je nezbytné ke splnění cílů? **Víme to vůbec?**
 - * **postupné zdražování s pravidelnými analýzami dopadů a mírou plnění cílů** = rychlejší realizace moderních úpravárenských technologií a investičně méně náročných zařízení **X** **vysoké poplatky** = realizace nákladných technologií na úkor třídění, úprav odpadů a recyklace; vývoz odpadu do zahraničí
 - * **jaký je motiv skokového zdražení, když ČR má již jako jeden z mála evropských států zákaz skládkování**, a to dokonce **o 6 let dříve** (2024) než navrhuje EU (2030) omezení na 10%
 - * sociálně únosná varianta zdražení v progresi **o cca 100 Kč / 3 roky** na finální hranici **700 Kč v roce 2020**
 - * reálný předpoklad splnění evropských cílů za ceny významně nižší, než se prosazuje
 - * **kdo ponese tíži zvýšených nákladů?**

Ing. Petr Havelka
výkonný ředitel

www.caoh.cz

